

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 20C/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121200982
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Denisa Drúžková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2022:1121200982.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Denisou Drúžkovou v spore žalobcu: B.. K.. C. T., narodený XX.XX.XXXX, bytom G. XX, XXX XX Bratislava, zastúpený: Marko & Overton-Fox, s.r.o., so sídlom Karpatská 18, 811 05 Bratislava, IČO: 47 246 936, proti žalovanému: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava, IČO: 00 603 481, o zaplatenie 2.007,62 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 02.02.2021 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 2.007,62 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 31.10.2020 až do zaplatenia titulom odplaty za vecné bremeno a nahradiť mu trovy konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil žalobca tým, že bol do 22. júna 2020 podielovým spoluvlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v meste Bratislava, okres Bratislava B., k.ú. N. - parcely registra "Y." evidované na mape určeného operátu ako pozemok parcelné číslo XXXX vo výmere 457 m² a pozemok parcelné číslo XXXX vo výmere 9205 m², oba zapísané na liste vlastníctva pre k. ú. Dúbravka číslo 2377, v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Bratislava - katastrálnym odborom, pričom jeho spoluvlastnícky podiel dosahoval 8/210. Žalobca svoj spoluvlastnícky podiel na pozemkoch predal a v súčasnosti nie je ich spoluvlastníkom. Žalovaný je vlastníkom nehnuteľností postavených na pozemkoch - Požiarna zbrojnica a Mestská polícia v N., a vecí slúžiacich na užívanie spolu s touto stavbou - parkovisko a príjazdové komunikácie. Na základe grafickej identifikácie vypracovanej žalovaným je zrejmé, že žalovaný užíva z pozemkov spolu 9.662 m². Predmetná stavba vo vlastníctve žalovaného postavená na pozemkoch je v katastri nehnuteľností evidovaná ako jedna stavba s jedným súpisným číslom, ktorej výlučným vlastníkom je žalovaný. Rovnako bola vypracovaná identifikácia parciel a samotný žalovaný priznal užívanie pozemkov v materiáloch predložených na rokovanie jeho orgánov. Užívanie pozemkov žalovaným nie je medzi sporovými stranami sporné.

V minulosti nedošlo k vysporiadaniu vzťahu k pozemkom. Žalovaný však vlastní a tak užíva stavby na pozemkoch. Žalovaný užíva pozemky jednak tým, že má na nich postavenú stavbu - požiarnu zbrojnicu a budovu mestskej polície vo svojom vlastníctve, jednak tým, že zvyšnú časť pozemkov využíva v súvislosti s postavenými nehnuteľnosťami ako priestor, na ktorom je príjazd a prístup, ako aj odstavná plocha - parkovisko. Ide pritom o oplotený a uzavretý areál, do ktorého nemá prístup ani žalobca. Žalovaný sa na podnet žalobcu opakovane formálne vyjadroval o svojej snahe usporiadať vlastnícke vzťahy. V roku 2006 vypracoval žalovaný podklady pre rozhodnutie mestského zastupiteľstva, ktoré mohlo majetkové

vzťahy vysporiadať. Žalobca dokonca opakovane ponúkol žalovanému pozemky v jeho spoluvlastníctve na predaj. Žalovaný však zostal vo veci nečinný s odôvodnením, že jeho orgány neprijali potrebné rozhodnutie. V minulosti sa viedlo a v súčasnosti sa ešte aj vedie v súvislosti z pozemkami a ich užívaním zo strany žalovaného niekoľko súdnych konaní na Okresnom súde Bratislava I, respektíve na Krajskom súde v Bratislave, ktorých predmetom sú nároky za obdobia 22.12.2004 až 22.12.2016, 23.12.2006 až 23.12.2008, 24.12.2008 až 24.12.2010, 25.12.2010 až 25.12.2012, 26.12.2012 až 26.12.2014, 27.12.2014 až 27.12.2016 a 28.12.2016 až 28.12.2018. Predmetom tohto konania sú nároky za obdobie 29.12.2018 až 22.06.2020.

Právny vzťah medzi sporovými stranami v súčasnosti upravuje zákon č. 66/2009 Z.z. Medzi sporovými stranami nie je sporné, že nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaného má charakter stavby, ktorá prešla do vlastníctva žalovaného z vlastníctva štátu. V súlade so zákonom č. 66/2009 Z.z. vznikol na užívanie pozemkov žalobcu žalovanému právny titul. Žalobca vecné bremeno v súlade so zákonom trpí. Ani v zmysle citovanej právnej úpravy nevzniká vecné bremeno bezodplatne, žalobca preto vychádzal zo všeobecnej hodnoty vecného bremena. Zákon č. 66/2009 Z.z. vytvára priestor na komplexné vyriešenie vzťahov k pozemkom do budúcnosti, a to v rámci pridelenia náhradného pozemku alebo pozemkových úprav. Zákon predpokladá, že vlastníci pozemkov zastavaných stavbami vo vlastníctve miest a obcí získajú náhradné pozemky. Až potom, čo žalobca získa iný nezaťažený pozemok, odpadne potreba vecného bremena, ako aj platby za jeho zriadenie. Do tohto okamihu je žalovaný povinný platiť odplatu a neexistuje právny dôvod na bezplatné užívanie. Zákomom č. 66/2009 Z.z. nedošlo k vyvlastneniu pozemkov - žalobca bol v období 29.12.2018 až 22.06.2020 ich podielovým spoluvlastníkom. Žalobca poukázal na to, že odplata za vecné bremeno a usporiadanie vlastníctva sú dva samostatné inštitúty. Žalobca náhradný pozemok nedostal. Žalovaný žiaden náhradný pozemok žalobcovi neponúkol, hoci zákon č. 66/2009 Z.z. predpokladá práve aktivitu zo strany vlastníka stavby. Žalovaný nereagoval ani na ponuku na kúpu pozemkov alebo dohodu o odplate za vecné bremeno. Právnym titulom odplaty za vecné bremeno uplatneným v tomto konaní je obmedzenie vlastníctva a jeho výška je priamoúmerná dĺžke jeho obmedzenia. Túto odplatu však nemožno zamieňať s kúpnu cenou za prevod vlastníctva.

Žalobca v ďalšom poukázal na potrebu aplikovať ústavne konformný výklad zákona č. 66/2009 Z.z., keď uviedol, že zriadenie vecného bremena k pozemkom je nesporne núteným obmedzením vlastníckeho práva. Takéto obmedzenie tak nemôže byť neodplatné, a je nutné zaplatiť vlastníkovi za neho náhradu. Iný výklad by bol podľa názoru žalobcu v rozpore s ustanovením čl. 20 odsek 4 Ústavy. V tejto súvislosti žalobca poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 31/04 z 17.12.2004, ktorý v súvislosti s ochranou vlastníckeho práva konštatoval: výklad právneho predpisu nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva. Medzera v právnej úprave nemôže mať za následok porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného v Ústave Slovenskej republiky. V takomto prípade je potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielenže neporušoval, ale naopak garantoval.

Žalobca ďalej uviedol, že zo žiadneho ustanovenia zákona č. 66/2009 Z.z. nevyplýva, že by kompenzácia za ním predpokladané dočasné užívanie pozemkov zastavaných stavbou vo vlastníctve žalovaného mala byť vyplatená jednorazovo. Podľa žalobcu to nie je ani možné, pretože vzhľadom na dočasný charakter vecného bremena nie je možné ustáliť dobu jeho trvania, a teda ani hodnotu odplaty. Žalobca v ďalšom poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave.

Podľa ustanovenia § 4 odsek 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. V zmysle zákona ide tak o časovo obmedzené vecné bremeno, ktorého dĺžka trvania závisí vo veľkej miere aj od aktivity obce - v tomto konaní žalovaného. Zákonodarca preto nestanovil presnú dobu trvania vecného bremena. Jednorazová odplata za vecné bremeno sa stanovuje výlučne pre prípad časovo neobmedzeného a trvalého vecného bremena (čo však nie je tento prípad). V konkrétnom prípade je výšku odplaty možné stanoviť až na základe doby skutočného užívania pozemkov do momentu usporiadania vlastníctva niektorým spôsobom predpokladaným zákonom. To mohlo byť podľa žalobcu jedným z dôvodov, prečo ani v dôvodovej správe k zákonu č. 66/2009 Z.z. nemohli byť vyčíslené finančné náklady obce. Práve čas skutočného užívania pozemku považoval žalobca za rozhodujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby. Na základe uvedeného žalobca konštatoval, že v tomto konaní je uplatnený nárok za obdobie vecného bremena 29.12.2018 až 22.06.2020, teda v rámci plynutia premlčacej doby. V tejto súvislosti žalobca ďalej uviedol, že opakované poskytovanie odplaty

za vecné bremeno priamo predpokladá aj Občiansky zákonník v ustanovení § 151p odsek 3 druhá veta. Zároveň k otázke opakovaného uplatňovania práva na odplatu za vecné bremeno žalobcom poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave.

Všeobecná hodnota vecného bremena za užívanie oboch parciel v podielovom spoluvlastníctve žalobcu - parc. č. XXXX K. XXXX v k.ú. N. za obdobie 29.12.2018 až 22.06.2020 bola ustálená súdnym znalcom AUDING, s.r.o. - znalec z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností Ing. Adolf Daubner v znaleckom posudku číslo 18/2020 spolu vo výške 52.700,00 eur. Znamená to, že z titulu užívania pozemkov vznikol žalobcovi ako podielovému spoluvlastníkovi so spoluvlastníckym podielom 8/210 nárok na úhradu sumy 2.007,62 eur.

Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný je pasívny - vzťah so žalobcom sa nijako nesnaží usporiadať napriek viacerým ním predloženým návrhom. O pozemkové úpravy v predmetnom katastrálnom území ani nežiadal ani sa nesnažil o iný reálny spôsob usporiadania vzťahov. Nereagoval ani na ponuku na odpredaj pozemkov a ani na predsporové výzvy. Žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie odplaty do 30.10.2020, žalovaný však odplatu doposiaľ nezaplatil, čím sa od 31.10.2020 dostal do omeškania s platením žalovanej sumy. Žalobca si uplatnil zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne.

Celkový postoj žalovaného považuje žalobca vzhľadom na všetky okolnosti prípadu za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca sa snažil vysporiadať právne vzťahy so žalovaným prakticky od roku 1991. Žalovaný však z dôvodov na jeho strane nebol schopný ponúknuť žiadne konštruktívne riešenie. Žalobca platil za pozemky, ktoré užíva žalovaný, žalovanému navyše daň z nehnuteľnosti. Záverom žalobca poukázal na to, že oprávnenosť nárokov iných podielových spoluvlastníkov pozemkov za rovnakej skutkovej a právnej situácie resp. oprávnenosť nárokov za iné obdobia ako sú predmetom tohto konania potvrdil Okresný súd Bratislava I vo vymenovaných konaniach a opätovne poukázal aj na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave.

3. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že má upravený právny vzťah k sporným pozemkom ex lege - zo zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, ktorý sa stal platným a účinným dňa 1.7.2009. Poukázal na ustanovenie § 4 uvedeného zákona, v zmysle ktorého dňom 1.7.2009 vzniklo zákonné vecné bremeno k pozemkom pod stavbou užívanými vlastníkom stavby, t.j. vlastníkom pozemkov je povinný strieť zákonné vecné bremeno do realizácie majetkovoprávneho usporiadania formou zámeny pozemkov, prípadne do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. Uviedol, že toho času nerealizuje zámeny podľa § 2 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. Ďalej tvrdil, že sa v predmetnom zákone neuvádza, že ide o bezodplatné zriadenie tohto práva, čo ani nenamietol. Namietol však spôsob a formu uplatnenia náhrady, ktorá má podľa žaloby znaky opakovaného plnenia, keďže si žalobca uplatňuje zaplatenie úhrady za užívanie predmetných pozemkov vždy po uplynutí 2 rokov. Namietol opakované plnenie z dôvodu, že k obmedzeniu vlastníckeho práva došlo na základe jednej skutočnosti, a to postavenia stavby na pozemku žalobcu. Hoci si uvedomoval, že uvedené obmedzenie stále trvá, mal za to, že nemôže ísť o opakujúce plnenie, ale o jednorazové plnenie, ktoré má charakter majetkového práva, ktoré podlieha premlčaniu. Poukázal na § 101 Občianskeho zákonníka s uvedením, že toto majetkové právo sa mohlo uplatniť prvýkrát po nadobudnutí účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., tým namietol premlčanie uplatneného nároku. Ďalej uviedol, že v tomto prípade je vlastníkom povinný rešpektovať zákonom zriadené vecné bremeno v nevyhnutnej miere a rozsahu a za obmedzenie svojho vlastníckeho práva má právo žiadať náhradu, avšak predmetné obmedzenie označil ako určitý druh verejnoprávneho obmedzenia vlastníka nehnuteľností, preto tu nie je možné žiadať opakované plnenie. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo dňa 14.04.2016 a rozsudok sp. zn. 7Cdo/26/2014, ktoré podľa neho je možné analogicky použiť aj na danú situáciu. Podľa žalovaného si žalobca v tomto konaní nárokuje zaplatenie ďalšej finančnej čiastky, keďže sa však jedná o vecné bremeno, ktoré bolo zriadené jedným právnym úkonom a aj napriek tomu, že stále trvá, ho nie je možné opakovane plniť a žalobca už nemá morálny nárok na ďalšie plnenie. Uvedený stav charakterizoval ako priečenie sa dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na Uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 55/2011-19 z 24.02.2011 a rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. marca 2011, sp. zn. 3Cdo 144/2010.

4. K vyjadreniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca tak, že zotrval na podanej žalobe a skutočnostiach v nej uvedených. Osobitne zdôraznil, že žalovaný nespochybňoval vo svojom vyjadrení všeobecnú hodnotu vecného bremena ustálenú súdnym znalcom AUDING, s.r.o. v predložennom znaleckom posudku číslo 18/2020, z ktorej vychádzal žalobca pri uplatnení svojho nároku. Tvrdenia žalovaného, že pozemky v spoluvlastníctve žalobcu slúžia na verejný účel nepovažoval žalobca za relevantné pri stanovení výšky plnenia. Mal za to, že rozsudky, na ktoré žalovaný poukázal, boli vydané v súvislosti so zákonom č. 182/1993 Z.z., ktorý podľa neho má zásadne iný charakter ako zákon č. 66/2009 Z.z. Nesúhlasil preto s možnosťou analogického použitia rozhodnutí označených žalovaným na daný prípad, práve naopak, uviedol, že existuje takmer 50 iných súdnych rozhodnutí v rovnakej skutkovej a právnej situácii a vo vzťahu k totožným pozemkom ako v predmetnom konaní, ktoré ustálili dôvodnosť podanej žaloby. Ďalej tvrdil, že zákon č. 66/2009 Z.z. má iba dočasný charakter a jeho účelom bolo dočasne upraviť právne vzťahy medzi obcou a vlastníkom pozemku, na ktorom má obec postavené stavby v jej vlastníctve. Naproti tomu zákon č. 182/1993 Z. z. ani nepredpokladal zmenu vlastníctva pozemku pod stavbou, právo stavby malo byť definitívnym riešením právnych vzťahov medzi vlastníkom pozemkov a stavby na ňom postavenej. Preto uviedol, že zákon č. 66/2009 Z.z. predpokladá, že usporiadanie vlastníckych vzťahov sa má realizovať v alternatívne niekoľkých krokoch. Hoci podľa neho žalovaný zostal pasívny a nepodnikol žiadne kroky na vysporiadanie vlastníctva aj napriek jeho výzvam, t.j. súčasný stav mu zjavne vyhovuje, to však nemôže byť na jeho ujmu, keď v súlade so zákonom dočasne trpí vecné bremeno na pozemkoch v jeho spoluvlastníctve. Žalobca nesúhlasil s tvrdením žalovaného ohľadom jednorazového plnenia z vecného bremena a uviedol, že vzhľadom na dočasný charakter vecného bremena nie je možné ustáliť dobu jeho trvania, teda ani hodnotu odplaty. V tejto súvislosti opakovane poukázal na svoju argumentáciu uvedenú už v samotnej žalobe. Z opatrnosti poukázal i na nález č. 6 (zväzok 7) Ústavného súdu Českej republiky - Ustanovenie 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právna úprava, že výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, platí aj pre výkon práva vzniesť námietku premlčania. Vzhľadom na všetky okolnosti prípadu bol žalobca presvedčený, že súd by nemal na akúkoľvek námietku premlčania vznesenú žalovaným prihliadať.

5. Žalovaný sa vyjadril k obsahu podania žalobcu písomne tak, že sa pridrжал svojho predchádzajúceho vyjadrenia s tým, že upozornil, že v konaní pred Okresným súdom Bratislava I bol v obdobnej veci (sp. zn. 22C/28/2019) vydaný zamietavý rozsudok, keď súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že ide o premlčaný nárok žalobcu.

6. Žalobca sa vyjadril k obsahu podania žalovaného písomne tak, že zotrval na podanej žalobe a vyjadreniach vo veci. Vo vyjadrení opakovane uviedol svoju doterajšiu argumentáciu dôvodnosti žalobou uplatneného nároku. Zároveň zdôraznil, že rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 22C/28/2019, na ktoré poukázal žalovaný, nenadobudlo právoplatnosť a bolo proti nemu podané odvolanie, keďže toto rozhodnutie vytvára situáciu, ktorá poškodzuje ústavné práva žalobcu. Ďalej žalobca poukázal na doterajšiu súdnu prax, práve v súlade s ktorou neuplatnil nárok na odplatu jednorazovo, ale iba za dobu skutočného užívania pozemkov žalovaným. V minulosti súdy konštatovali, že nárok žalobcu na odplatu nemožno uplatniť jednorazovo, ale iba opakovane, v súčasnosti po uplynutí premlčacej doby na uplatnenie jednorazového nároku súd uzavrel, že nárok sa mal uplatniť jednorazovo a námietku premlčania vyhodnotil ako dôvodnú, hoci je zrejmé, že táto nie je v súlade s dobrými mravmi. Uvedené rozhodnutie rovnako podľa žalobcu znamená, že žalobca by mal v súčasnosti trpieť vecné bremeno na svojom pozemku už bezodplatne, v praktickom dôsledku podľa uvedeného rozhodnutia žalobca môže dostať odplatu za obmedzenie svojho vlastníckeho práva podľa zákona č. 66/2009 Z.z. iba za obdobie troch rokov a ďalej by toto obmedzenie vlastníckeho práva malo byť bezodplatné. K dnešnému dňu pritom uplynula iba približne polovica obdobia, za ktorú by sa vyčísľovala odplata v prípade vecného bremena trvalého charakteru. Poukázal na to, že medzera v právnej úprave nemôže mať za následok porušenie základného práva garantovaného v ústave, v takomto prípade je potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielenže neporušoval, ale naopak garantoval. Žalobca je tak presvedčený, že vzhľadom na všetky okolnosti prípadu je dôvodný nárok žalobcu, ktorý ako pôvodný vlastníak uplatňuje nárok na odplatu za vecné bremeno k pozemku v jeho vlastníctve, ktoré vzniklo zákonom č. 66/2009 Z.z. postupne, pričom súčet ním uplatnených nárokov nepresahuje sumu jednorazovej náhrady za takto zriadené vecné bremeno

s tým, že súd by nemal na akúkoľvek žalovaným vznesenú námietku premlčania prihliadať, keď výkon práva vzniesť námietku premlčania považoval za v rozpore s dobrými mravmi. V závere svojho vyjadrenia zdôraznil, že zohľadnenie ustálenej súdnej praxe v rozhodovaní o podanej žalobe je súčasťou legitímnych očakávaní žalobcu ako výraz právnej istoty a princípov právneho štátu. Odchylné rozhodnutie o tejto žalobe by bolo podľa žalobcu v rozpore s ústavným princípom právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a porušením ústavných práv žalobcu.

7. Súd nariadil na deň 21.09.2022 pojednávanie, ktoré vykonal a spor rozhodol v neprítomnosti žalobcu, keď žalobca hoci bol riadne a včas predvolaný na pojednávanie (predvolanie na pojednávanie bolo právnomu zástupcovi žalobcu riadne doručené dňa 10.09.2022), sa na pojednávanie vo veci nedostavil a svoju neprítomnosť žiadnym spôsobom neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval.

8. Súd sa oboznámil s písomnými vyjadreniami a ústnymi prednesmi sporových strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s listami vlastníctva vedenými pre obec R.-m.č. N. a k.ú. N. Č.. XXXX K. Č.. XXX, materiálom na rokovanie Mestského zastupiteľstva T. G. E. Bratislava s návrhom na majetkovoprávne vyporiadanie pozemkov v R., k.ú. N., výzvou právneho zástupcu žalobcu na úhradu odplaty za užívanie pozemkov z 09.10.2020, Znaleckým posudkom č. 18/2020 vyhotoveným znaleckou organizáciou AUDING, s.r.o. dňa 01.10.2020, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

9. Žalobca bol v rozhodnom období spoluvlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v R., okres Bratislava B., obec Bratislava - G. Č. N., kat. územie N., a to parcely registra "Y." č. XXXX O. výmere 457 m² a č. 1063 o výmere 9205 m², zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie N. o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 8/210. Žalovaný je vlastníkom stavieb - Požiarna zbrojnica a Mestská polícia v N., ako aj vecí slúžiacich na užívanie s týmito stavbami - parkovisko a príjazdové komunikácie. Stavby žalovaného sú zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedenom pre obec: Bratislava G.Č. N., katastrálne územie N.. Z písomného materiálu žalovaného vypracovaného na rokovanie Mestského zastupiteľstva T.T. G. E. R. dňa 06.07.2006 ako návrhu na majetkovoprávne vyporiadanie pozemkov v R., katastrálne územie N. vyplýva, že mestské zastupiteľstvo T. G. E. Bratislava malo záujem o majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov parc. č. XXXX K. D.. Č.. XXXX nachádzajúcich sa v k.ú. N., a to kúpou pozemkov od spoluvlastníkov predmetných pozemkov, ktorý návrh však nezískal pri hlasovaní v mestskom zastupiteľstve dostatočný počet hlasov. Podľa znaleckého posudku č. 18/2020 vyhotoveného dňa 01.10.2020 znaleckou organizáciou AUDING, s.r.o., odbor ekonomika a riadenie podnikov, odvetvie oceňovanie a hodnotenie podnikov, zameraného na stanovenie všeobecnej hodnoty odplaty vecného premena na pozemkoch parcely registra "Y. č. XXXX, XXXX v k.ú. N. bola stanovená všeobecná hodnota práv a závad na pozemkoch parcely registra "Y. č. XXXX, XXXX v k.ú. N. za obdobie od 29.12.2018 do 22.06.2020 vo výške 52.700,- eur po zaokrúhlení.

10. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon č. 66/2009 Z.z."), tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len "pozemok pod stavbou").

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z., vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremľujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa čl. 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

11. Žalobca sa žalobou domáhal zaplataenia náhrady za vecné bremeno, ktoré bolo zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z. k pozemkom v spoluvlastníctve žalobcu, a to za obdobie od 29.12.2018 do 22.06.2020 vo výške 2.007,62 eur, počítanú ako 8/210 zo znaleckým posudkom stanovenej všeobecnej hodnoty práv a závad viaznucich na pozemkoch parc. č. XXXX K. D.. Č.. XXXX v spoluvlastníctve žalobcu nachádzajúcich sa v k.ú. N. vo výške 52.700,- eur.

12. Strany neurobili spornou skutočnosť, že na vyššie uvedených pozemkoch v spoluvlastníctve žalobcu bolo zákonom č. 66/2009 Z.z. zriadené v prospech žalovaného vecné bremeno, pretože v momente účinnosti citovaného zákona, t.j. dňom 01.07.2009 sa na ňom nachádzali a do dnešného dňa nachádzajú stavby Požiarnej zbrojnice a Mestskej polície v Dúbravke a príľahlé plochy, ktoré svojím umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou, ktoré prešli do vlastníctva žalovaného podľa osobitných predpisov, a teda pozemky parc. č. XXXX K. D.. Č.. XXXX v k.ú. N., v dotknutom období v spoluvlastníctve žalobcu, vo výmere spolu 9.662 m² majú charakter pozemkov pod stavbou tak, ako ho vymedzuje ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Súd teda pri posúdení skutkového a právneho stavu vychádzal z týchto nesporných tvrdení strán sporu.

13. Žalovaný žiadal žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť, pričom v rámci svojej procesnej obrany vzniesol primárne námietku premlčania žalobou uplatneného nároku dôvodiac, že náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva, ktorej sa domáha žalobca, má charakter jednorazového plnenia, ktoré podlieha premlčaniu v lehotách podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca s touto námietkou žalovaného nesúhlasil, keď mal za to, že odplatu za takéto vecné bremeno je potrebné priznať opakovane. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby považoval žalobca čas skutočného užívania pozemkov, a preto ak si v tomto konaní žalobou doručenou súdu dňa 08.02.2021 uplatnil nárok za obdobie vecného bremena 29.12.2018 až 22.06.2020, mal za to, že nárok bol uplatnený v rámci plynutia premlčacej doby. Navyše bol žalobca presvedčený, že súd by nemal na námietku premlčania vznesenú žalovaným prihliadať pre rozpor s dobrými mravmi.

14. K pozemkom žalobcu vzniklo vo verejnom záujme, dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., ktorého účelom bolo upraviť usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce, ktoré prešli do vlastníctva obce podľa osobitných predpisov, právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (§ 4 ods. 1 citovaného zákona), ktoré je povinný vlastník pozemku strpieť. Nebolo sporným, že žalovaný ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. nemal k pozemkom, na ktorom sa nachádzajú stavby Požiarnej zbrojnice

a Mestskej polície a príslušným plochám, zmluvne dohodnuté právo tieto pozemky užívať, a preto podľa ust. § 4 ods. 1 z.č. 66/2009 Z.z. vzniklo vo verejnom záujme počnúc dňom 01.07.2009 ku stavbami zastavaným pozemkom právo zodpovedajúce vecnému bremenu v prospech žalovaného ako vlastníka stavieb. V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. žalobcovi vznikol nárok na zmluvné poskytnutie náhradného pozemku žalovaným. Keďže žalobca náhradný pozemok nedostal, zákon predpokladá postup podľa § 2 ods. 2, podľa ktorého sa usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 330/1991 Zb. Zákon č. 66/2009 Z.z. neupravuje stav do doby, kým vlastníkovi pozemku nie je pridelený náhradný pozemok, resp. než sa usporiadajú vlastnícke vzťahy k pozemku pod stavbou v konaní o pozemkových úpravách. V zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z.z. je vlastník pozemku pod stavbou povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav. Keďže zriadenie vecného bremena k pozemkom v spoluvlastníctve žalobcu predstavuje nútené obmedzenie jeho vlastníckeho práva, nemôže byť bezodplatné, pričom uvedené vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky - z článku 20 ods. 4. Občianske právo definuje vecné bremeno ako právo niekoho iného ako vlastníka veci, ktorého obmedzuje tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Relevantným v tomto konaní bolo posúdenie, či za takéto obmedzenie vlastníckeho práva patrí žalobcovi náhrada ako jednorazové alebo opakované plnenie.

15. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. IV. ÚS 539/2020-21 zo dňa 28.októbra 2020 rozhodol vo veci sťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 21Co 36/2017-286 z 20. februára 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 194/2018 zo dňa 26.08.2019 tak, že ústavnú sťažnosť odmietol. Ústavný súd okrem iného v rozhodnutí uviedol, že ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/2003 Z.z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z.. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t.j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľnosti vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 49/2014 konštatoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné vecné bremeno vzniká "in rem", vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Podstatou predmetného názoru považoval za "ústavne udržateľný" aj ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 227/2012.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020 uviedol, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniká ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona a nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Ide o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Najvyšší súd v rozhodnutí poukázal na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2019 z 26. augusta 2019, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal aj správnosťou vyriešenia právnej otázky "či vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2019 Z. z., má nárok na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva vo forme pravidelných platieb primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia vo výške ročného úžitku, ktorý sa viaže k tej časti nehnuteľnosti, v ktorej sa vlastníctvo obmedzuje a či existuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by bránilo považovať náhradu za obmedzenie vlastníckych práv zákonným vecným bremenom podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vo forme opakujúceho sa plnenia" a následne uviedol, že obdobnú "dovolaciu otázku" už najvyšší súd riešil v rozsudku z 24. marca 2015, sp. zn. 7Cdo/26/2014, ako aj v rozsudku zo 14. apríla 2016, sp. zn. 3Cdo/49/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena

podľa § 23 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len "zákon č. 182/1993 Z.z."). Vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. patrí totiž k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Jeho verejnoprávny charakter a jeho povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zakotveného v zákone č. 182/1993 Z.z. Svedčí o tom nakoniec aj ich zhodná zákonná konštrukcia. Tak ako zákon č. 182/1993 Z.z., ani zákon č. 66/2009 Z.z. expressis verbis neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu. Ústavný súd však vo svojom rozhodnutí, sp. zn. I. ÚS 474/2013 konštatoval, že aj keď zákon č. 182/1993 Z.z. neuvádza, že vecné bremeno vzniknuté podľa § 23 ods. 5 vzniká len za náhradu, je potrebné, aby vychádzal z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a v kontexte s tým aj s právnou úpravou obsiahnutou v pôvodnom ustanovení § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd už skôr uzavrel, že pri nedostatku právnej úpravy možno náhradu za vzniknuté bremeno odvodiť zo všeobecne uznávaných princípov, príkazom na ochranu základných práv a slobôd, teda aj zo základného práva vlastníť a užívať majetok (rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/89/2008). I v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. je primeraná náhrada namieste. Všeobecné súdy vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti plne rešpektujú, že vlastníkom pod stavbami patriacimi obci alebo vyššiemu územnému celku patrí primeraná náhrada podľa všeobecných zásad upravujúcich inštitút vecného bremena determinovaná proporionalitou a vyvažovaním hodnoty vlastníckeho práva a hodnoty verejného záujmu (rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10Co/134/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 19Co/198/2014, uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4MCdo 2/2014). Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t. j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/49/2014 konštatoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká "in rem", vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Podstatou predmetného názoru považoval za "ústavne udržateľný" aj ústavný súd v rozhodnutí, sp. zn. IV. ÚS 227/2012. Ani ďalšie rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa posudzovania opakovanosti finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z., v ktorých posudzoval ústavnosť rozhodnutí založených na obdobných záveroch (sp. zn. I. ÚS 474/2013, IV. ÚS 227/2012, I. ÚS 1/2012, II. ÚS 506/2011), na tom nič nezmenili. Ani nález ústavného súdu, sp. zn. PL. ÚS 42/2015 neovplyvnil vyššie ustálený právny názor. Ako vyplýva z uznesenia ústavného súdu, sp. zn. II. ÚS 323/2017 "nemožno stotožňovať právnu úpravu zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o tepelnej energetike"), ktorý upravoval primeranú jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a náhradu za vecné bremeno upravené v § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keďže upravujú rozličné situácie, ktoré vyjadrujú rôznu formu obmedzenia v užívaní nehnuteľností. Kým pri obmedzení vlastníckeho práva podľa zákona o tepelnej energetike sa poskytuje náhrada za výmeru, v ktorej je vlastníkom obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia, a to pri výkone práv a povinností podľa § 10 ods. 1 zákona o tepelnej energetike, ktorých rozsah a frekvenciu nemožno vopred určiť, pri právnej úprave zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ak vlastníkom domu nie je vlastníkom pozemku, teda rozsah vecného bremena je určiteľný už pri jeho vzniku, t. j. od účinnosti zákona 1. septembra 1993". Je tomu tak aj pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ktorého rozsah je určiteľný už pri jeho vzniku".

17. Pokiaľ teda ide o otázku, či v prípade vecného bremena vzniknutého na základe zákona č. 66/2009 Z.z. ide o jednorazové alebo opakujúce sa plnenie ako odplata za užívanie nehnuteľností v podielovom spoluvlastníctve žalobcu, súd nemal dôvod v tomto prípade sa odchýliť od vyššie uvedenej právnej argumentácie Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keďže ide o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít. Na základe uvedeného súd dospel k názoru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zriadením vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. vzniká zo zákona ex lege jednorazovo ku dňu účinnosti citovaného zákona, teda ku dňu 01.07.2009, a odplata náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku zriadeného týmto zákonom je jednorazová. Uvedená skutočnosť bola relevantná aj z hľadiska posúdenia dôvodnosti žalovaným vznesenej námietky premlčania, keď zásada hospodárnosti konania vedie k tomu, že súd prednostne posudzuje v konaní vznesenú námietku premlčania bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky nároku a podobne.

18. Premlčanie je jedným z občianskoprávných inštitútov, ktorý je úzko spojený s plynutím času. Ak uplynie určený čas pre uplatnenie subjektívneho práva, veriteľ v ňom neuplatní svoje právo na súde a dlžník vznesie v súdnom konaní námietku premlčania, nastávajú právne následky premlčania. Tie znamenajú, že veriteľovo subjektívne právo, hoci ako také naďalej trvá, stráca možnosť byť s úspechom autoritatívne vykonané.

19. Žalovaný vznesol námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku, ktorú súd posúdil ako dôvodnú, keďže vzhľadom na jednorazový charakter náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z., bol nárok žalobcu uplatnený po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej lehoty. Finančná náhrada za zákonné vecné bremeno je majetkové právo a podlieha premlčaniu podľa Občianskeho zákonníka s trojročnou premlčacou dobou. Pokiaľ si žalobca uplatnil nárok na náhradu za vecné bremeno žalobou podanou na súd dňa 02.02.2021, uplatnil si nárok po márnom uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby. Trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., teda dňom 01.07.2009 a uplynula dňom 01.07.2012.

20. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že by vznesenie námietky premlčania v danom prípade bolo v rozpore s dobrými mravmi. Námietka premlčania zásadne neodporuje dobrým mravom. Prípadný rozpor výkonu práva s dobrými mravmi je potrebné skúmať objektívne, pričom sa vychádza z okolností konkrétneho prípadu a prihliada sa na to, za akých okolností bola námietka premlčania vznesená. Výkon práva namietat premlčanie môže byť považovaný za výkon v rozpore s dobrými mravmi, len ak jeho cieľom bolo poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, pretože v takom prípade by mohlo ísť o výraz zneužitia subjektívneho práva práve voči druhému účastníkovi. Uplatnenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi si vyžadujú výnimočné okolnosti, a to už aj s poukazom na to, že práve inštitút premlčania prispieva k právnej istote, je zákonným inštitútom použiteľným k akémukoľvek právu, ktoré sa premlčuje. Konflikt medzi vznesením námietky premlčania a dobrými mravmi možno teda konštatovať len výnimočne a v hraničných prípadoch. Súd po posúdení všetkých okolností dospel k záveru, že v prejednávanej veci o takýto prípad nejde a žalovaným vznesená námietka premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca mal možnosť kedykoľvek, podľa svojho uváženia, uplatniť svoje nároky na súde, pričom žalovaný žiadnym spôsobom neovplyvnil, kedy žalobca podal žalobu alebo v akom rozsahu, resp. žalobca žiadne takéto skutočnosti v konaní nepreukázal. V spore teda neboli preukázané, ani inak nevyšli najavo, žiadne také skutočnosti, ktoré by mohli viesť k záveru, že by v dôsledku správania žalovaného žalobca objektívne nemal možnosť uplatniť svoje nároky na súde pred márnym uplynutím premlčacej doby. Nebolo možné sa ani stotožniť s tvrdením žalobcu, že celkový postoj žalovaného možno považovať za rozpor s dobrými mravmi, keďže z vykonaných dôkazov nevyplývalo žiadne také správanie žalovaného, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (por. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/112/2021 zo dňa 26.10.2021). Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania. Žalobca vo svojom poslednom vyjadrení uviedol, že súd by mal pri posudzovaní námietky premlčania prihliadnúť na všetky okolnosti prípadu, okrem iného aj na doterajšiu prax súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu a skutočnosť, že neexistovala ani relevantná judikatúra Najvyššieho súdu. Ako bolo uvedené vyššie, keďže náhrada za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z. je jednorazová a vzniká tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona (t.j. ku dňu 01.07.2009), plynie trojročná premlčacia doba od 01.07.2009, pretože podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z.z. týmto dňom vzniklo ex lege zákonné vecné bremeno. Tento okamih je pritom daný objektívne a nezávisle na subjektívnej

okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (porovnaj R 1/1998). Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 176/2011 samotná dôvodnosť vznesenej námietky premlčania rozpor s dobrými mravmi nezakladá. Aplikácia tohto inštitútu by mala byť len výnimočná a nemala by zhojovať neznalosť zákona - t. j. neznalosť plynutia premlčacích dôb. V tomto kontexte potom súd poukazuje aj na obdobný právny názor vyslovený Najvyšším súdom ČR v rozhodnutí z 2. júna 2016, sp. zn. 32 Cdo 2287/2014, v zmysle ktorého v prípade pochybností o tom, akým právnym režimom sa riadi právny vzťah, postupuje účastník právneho vzťahu strážiaci svoje práva (vigilantibus iura scripta sunt) z opatrnosti tak, aby vyhovel aj prísnejšej z možných variantov právneho posúdenia. Zo všetkých vyššie uvedených súd nepovažoval uplatnenie námietky premlčania žalovaným za postup odporujúci dobrým mravom.

21. Rovnako sa súd nestotožnil ani s opakovane zdôrazňovaným tvrdením žalobcu o tom, že ak by sa súd pri rozhodovaní o podanej žalobe odchyľil od ustálenej praxe súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho Krajského súdu v Bratislave, bolo by takéto odchylné rozhodnutie súdu v rozpore s ústavným princípom právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a porušením ústavných práv žalobcu. V súlade s článkom 2 Civilného sporového poriadku ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, pričom právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. V oblasti explikovaných ako "najvyššie súdne autority" je potrebné článok 2 vykladať vo funkčnej jednote s článkom 3. V tomto zmysle je potom jednoznačné, že za najvyššie súdne autority možno sémanticky dosadiť Ústavný súd SR, Najvyšší súd SR i Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor Európskej únie. Ako bolo uvedené vyššie, v danom prípade súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z právnej argumentácie Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/17/2019 navyše otázku jednorazovej náhrady za zákonné vecné bremeno označilo za ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/49/2014 je judikátom R 73/2016. Podstatu predmetného názoru považoval za "ústavne udržateľný" aj Ústavný súd Slovenskej republiky. Na základe uvedeného má súd za to, že naopak v konaní postupoval v súlade s článkom 2 Civilného sporového poriadku, teda s princípom právnej istoty, keď predmetný spor posúdil a rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. K tvrdeniam žalobcu o ustálenej praxe odvolacieho súdu súd zároveň poukazuje na právny názor vyslovený Krajským súdom v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 5Co/112/2021 z 26.10.2021, podľa ktorého rozhodovacia prax Krajského súdu v Bratislave v minulosti rozhodne ustálená nebola. Navyše je potrebné zdôrazniť, že súdom vyslovený právny názor v konaní o predmetnej žalobe žalobcu je v súlade s najnovšou rozhodovacou praxou aj odvolacieho Krajského súdu v Bratislave (napr. rozhodnutia sp. zn. 1Cob/19/2020 z 30.09.2021, sp. zn. 9Co/113/2020 z 10.06.2021, sp. zn. 5Co/112/2021 z 26.10.2021). K namietanej predvídateľnosti súdnych rozhodnutí súd poukazuje tiež na to, že princíp právnej istoty a požiadavka zásadnej predvídateľnosti súdnych rozhodnutí ako teoretický postulát nachádza v Civilnom sporovom poriadku svoju konkrétnu právnu reflexiu v rôznych inštitútoch, napríklad v obligatornosti vyjadrenia právneho názoru súdu na prejednávajúcu vec podľa § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Súd v súlade s týmto ustanovením postupoval aj na nariadenom pojednávaní dňa 21.09.2022, uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, v rámci ktorého poukázal aj na vyššie citovanú právnu argumentáciu Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, avšak ako bolo už uvedené, žalobca ani jeho právny zástupca sa napriek riadnemu a včasnému predvolaniu na nariadené pojednávanie nedostavili.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené, kedy sa žalovaný dôvodne dovolal premlčania nároku žalobcu na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, súd žalobu žalobcu zamietol.

23. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštalcie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, teda podľa úspešnosti žalovaného v konaní, ale žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal, nakoľko žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a z obsahu spisu ani nevyplýva, že by žalovanému trovy konania vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštalcie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštalcie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštalcie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštalcie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.